

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisien
äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa,
Ore., joka tiistai The Western Work-
men's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July
18th, 1911, at the Post Office at
Astoria, Oregon, under the Act of
March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States

One year \$1.75 — 6 months \$1.00

IN CANADA:

One year \$2.00 — 6 months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON

Box 99, Astoria, Ore.

Luokkataistelu ja elämän kauneusarvot

(Toverittaren kirj. Richard Pesola)

Te puhutte aina vain luokkataistelusta. Te tuskin annatte millegään muulle huomiotta. Ja kuitenkin on paljon sellaisia elämän arvoja, jotka ansaitsevat huomiomme jo tänä päivänä. Esim., taide, sekä luonnon että ihmisen luoma. Eikö elämä olisi köyhää ja rumaa ilman sitä? Sitte onhan ihmisillä keskinäisiä suhteita, jotka eivät riipu luokkataistelusta. Nuorisolla on rakkauselämänsä. Eiväthän nuoret aina voi ajatella kylmiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia kysymyksiä — rakkauselämä heiltä vaatii osansa. Vaikka olettekin omasta mielestänne hyvin loogillinen, niin te sentään unhoitte jotakin — te unhoitte ottaa elämän ja ihmiset sellaisinaan kuin ne todella ovat. Teidän tulisi muistaa, etteivät kaikki muut työläisihmiset ole teidän kaltaisiaanne. Meidän elämässämme on sangen moninlaisia kehityksasteita. Ottakaa siis ihmiset sellaisina kuin ne todella ovat, silloin te vasta voitte menestyksellisesti rakentaa. Jättäkää ihanteellisuudellekin ja elämän todellisille kauneusarvoille tilansa, ne kuitenkin pysyvät ja kehittyvätkin tulevaisuudenkin yhteiskunnassa, jos se kerta on korkeampi, s. s. kehittyneempi nykyistä yhteiskunta-järjestelmää...

Se oli eräs nuori toveritar, joka minulle puhui tähän tapaan, kun olin juuri päässyt puhumasta luokkataisteluvuollosuokkaitamme. Siinä on kulunut jo lähes kymmenen vuotta aikaa ja minun täytyy tunnustaa, että sillä kertaa otin nuo "ohjeet" vastaan jotakuinkin ylimielisesti. Mutta jälestäpäin olen monasti niitä muistellut ja ajatellut, että epäilemättä oli noissa toverittaren sanoissa, jotka hän lausui vilpittömästi, sittenkin paljon totta. Hän oli oikeassa siihen nähden, että me monastikin pyrimme ottamaan ihmiset toisenlaisina kuin ne todellisuudessa ovat. Ja siihen nähden hän oli myöskin oikeassa, kun hän sanoi jo tänä päivänä olevan sellaisia elämän kauneusarvoja, joille on unnettava huomiota. Mutta siihen nähden hän oli väärässä, että hän tahoi erottaa nuo kauneusarvot luokkataistelusta. Se ei ole muuten mahdollistakaan ja sitäpaitsi: Ihminen ei voi olla kauneusarvojen ihailija, rikas-

tuttaa niillä elämäänsä, vaikka onkin luokkataistelija. Luokkataistelija ei suinkaan saa pyrkiä elämästä eristäytyneeksi muumioksi. Mutta sen me myös tahdomme monasti unhoittaa. Me monasti pyrimme elämän valamaan kaavoihin ja olemme tyytymättömiä itseemme ja muihin, kun emme siinä onnistu.

Muistuu mieleeni monet keskustelut tovereiden kanssa runo- ja kaunokirjallisuudesta. Samat toverit, jotka juuri pääsivät puhumasta mitä syvimällä ihastuksella Tolstoin, Ibserin, Strinbergin, Zolan, Franzen y. m. teoista, saattavat mitä ylimielisemmin puhua meikäläisistä runollisuudesta ja kaunokirjallisuuden harrastajista. Onpa menty esim. sanomalehti-toimittajien valinnassa niinkin pitkälle, että on pidetty jonkun toimittajakokelaan pahana puolena sitä, että hän on kirjoittanut kaunokirjallisesti (ikäänkuin ei sama kynä, joka onnistuneesti voi liikua kaunokirjallisuuden alalla, voisi sitä tehdä poliittisten ja yhteiskunnallisten kirjoitelmien alalla). Tämä on auttamaton yksipuolisuutta ja niin järkeisjohtoisena kuin sitä pyritään esittämään, on se haavellista, tosiolojen pohjalta poisyrkimistä.

Tuo toveritar, jonka "ohjeita" alussa esitin, oli oikeassa sanoessaan, että "meidän elämässämme on sangen moninlaisia kehityksasteita" ja kuitenkin ei ole olemassa mitään yleispätevää aste-järjestelmää, jonka läpi voitaisi väittää kaikkien kulkevan. Toiset meistä jo sangen nuorina koettavat perin pohjin kiintyä yhteiskunnallisiin eli luokkataistelukykyksiin, toiset eivät kiinnä koskaan, vaika kulkevatkin työväenliikkeen "virran mukana."

Samoin yhdet rakastavat musiikkia, maalaus- ja yleensä taidetta; toiset eivät niistä välitä mitään, mutta sensijaan ovat kiintyneet joihinkin muihin puoliin, esim. luonnon ja yhteiskunnan tutkimuksiin. Ja jos ei näin olisi asianlaita, niin silloin eivät ihmiset olisikaan toisistaan riippuvaisia, vaan muodostaisivat he yksilöinä kokonaisuuksia. Mutta nyt ei kuitenkaan ole asianlaita siten, vaan ihmiset suurina joukkoina vasta muodostavat kokonaisuuden, muodostavat yhteiskunnallisen elämän, jonka perustana on tuotantotapa.

Kun näin on asianlaita, niin silloin järkiperäinen työväenliikkeen agitatio ja propaganda ottaa elämän sellaisena kuin se todellisuudessa ilmenee. Se ottaa silloin huomioon, että toiset ihmiset on vedettävä luokkataistelupiiriin — ja meidän puolellemme — toisilla ja toiset toisilla keinoilla. Kaikkiin ei suinkaan pysty teoreettinen agitatio. On ihmisiä, jotka rakastavat lukea kaunokirjallisuutta. Heillä on rikas mielikuvitus ja he haluavat syventyä ihmiskohtaloihin. Sentähden: tarjottakoon näille ihmisille todellisuuteen perustuvia kuvauksia. Siksi tarvitaan työväen omaa kaunokirjallisuutta.

Mutta tätä eivät yksipuoliset "teorian miehet ja — naiset" käsitä. Kun he itse rakastavat teoreettisia asiain käsittelyä, niin he luulevat, että niin tekevät kaikki muutkin. Olen ollut parissa työväen sanomalehden yhtiökokouksessa, joissa on kovasti moitittu kaunokirjallisten kertomusten julkaisemista sanomalehdissä. Eikö se ole auttamatonta yksipuolisuuteen vajoamista? Se on vielä enempi: se on elämän tuntemattomuutta. Jos me vanhemmumme ja meiltä kuuletu rakkauselämän kaipuu, pitää meidän sentään koettaa ymmärtää niitäkin, jotka

ovat nuoria ja joilla nuo vietit ovat voimakkaita. Sanoin, jos me itse olemme kiintyneet yksinomaan yhteiskunnallisten kysymysten käsittelyyn, jos me luemme yksinomaan tieteellistä kirjallisuutta, pitää meidän koettaa ymmärtää niitäkin, jotka eivät ole meidän asteellamme, vaan rakastavat monipuolisuutta ja elävät moninaisempaa elämää.

Käsite, että työväen luokkataistelija pitäisi kuolla kaikelle muulle paitsi kylmille teorioille, on väärä ja — tyhmä.

Jos olemme nuoria ja meissä elää voimakas rakkausvietti, me voimme antaa sille osansa ja yhtäkaikki elää luokkataistelulle.

Eri maitten punakaarteissa me tiedämme olleen tavattoman paljon nuoria ja elämänhaluisia nuorukaisia ja neitoseja. He eivät ole paljon tuntenneet teorioita, eivät ole olleet kirjavirsaita, mutta yhtäkaikki ovat he osanneet antaa luokkataistelulle enempi kuin monet saivartelijat — elämänsä kaikki.

Se on luokkataistelu-sankaruutta. Sellaiseen sankaruuteen kannattaa — ja tuleekin — pyrkiä kaikkien työläisnuorukaisten ja — neitosten. Mutta yhtäkaikki ei heidän tarvitse kuolla muulle elämälle. Mitä laajemmin he käsittelevät elämän kauneusarvot, sitä helpompi heidän on ymmärtää, että niiden valloittamisen puolesta työväenluokalle kannattaa vaikka kuollakin.

Oikean luokkataistelija tulee rakastaa taidetta, luontoa ja elämää... Silloin vasta hän käsittää kuinka työväen kapitalismi on työväenluokalta riistänyt elämän arvot... Vain sentähden onkin olemassa luokkataistelu työväenluokan ja kapitalistiluokan välillä.

Työväenluokka vaatii elämän arvot itselleen takaisin. Mutta mikäli elämän kauneusarvoista vielä voidaan työväenluokan keskuudessa nauttia, niin se on nautittava.

Me emme ole elämäntietäjiä. Jos sitä olisimme, niin silloin kaivautuisimme tomuun ja tuhkaan, emmekä mitään vaatisi.

Mutta suuret, esikuvalliset luokkataistelijamme ovatkin olleet suuria elämän ja luonnon rakastajia — niin suuria, että he ovat sentähden joutuneet kuolemaan.

Kuka ei olisi syvällä mielenkiinnolla lkenut Rosa Luxemburgin kirjoitettua vankilasta Karl Liebknechtin puolisoille. Tuo tuuri vapauden marttyyri, mistä etsikään hän sielunrauhaa, henkensä tyydytystä noina raskaina hetkinä? Luonnosta, linnuista ja elämästä. Vankilakaan ei voinut häntä niistä eroittaa. — Kuitenkin kuoli hän köyhälistön asian jalona marttyyriin.

Niin että jos rakastamme luontoa, kauniita näköaloja, suuria piirteitä, lintujen laulua, koskien kohinaa, puron lirinää, taidelomuksia — kaikkia elämän kauneusarvoja, emme sentähden ole huonoja luokkataistelijoita. Kauneusarvoihin — taitereeseen ja runollisuuteen — sulautunut sielu voi olla kultaa työväen luokkataistelussa.

Se vain, joka noiden elämän arvojen luokkataisteluun ryöstämisen täydelleen tajuaa — sen surkean pimeyden, joka siitä luokkamme elämään johduttaa — hän vain voi noiden arvojen puolesta taistellessa työväenluokalle sankarillisesti kaatua.

— Kenelle ei vielä tule Toveritar, kiiruhtakoon tilaamaan sen heti!

Taktiikan ääriivoojen venyttelemisestä

Eräiden periaatteestaan tinkivien aineiden taholta on tullut jokapäiväiseksi tavaksi marxismista luopumisensa peittämiseksi ja työläisten käsittelytapakysymyksiä selittää joitakin hyvin tärkeitä periaatekysymyksiä menettelytapakysymyksiä. Hyvin "arvokkaalla" ja järkevältä näyttävällä tavalla lähdetään siitä väitteestä, joka kylläkin on sellaisenaan paikallaan, että luokkataistelussa on otettava huomioon kussakin maassa vallitsevat olosuhteet. Mutta kun käydään selittämään, että kysymys työväenluokan diktatuurista on menettelytapakysymys siinä merkityksessä, että kunkin maan on tässä asiassa "kynnettävä omaa vakoaa" huolimatta siitä, mitä kansainvälinen proletariaatti siihen sanoo, niin on se luisumista periaatteista tinkimisen laevalle tielle.

Kun tällä tiellä lähtee taivaltaamaan on kaikki mahdollisuudet astua syrjään luokkataistelun tieltä kieltämällä sen periaatteet ja selittämällä ne taktillisiksi kysymyksiä. Siinä voi käydä niinkin hullusti, että unhoittaa periaatteet tykkäänään "taktiikan rajojen venyttämisyrittäksissä." Tulee antaneeksi sellaisiakin lausuntoja, jotka suorastaan vastustavat työväenliikkeen kansainvälistä, keskinäisesti sitovaa periaatteellista ohjelmaa. Vieläpä tuossa on Raivaajalaisten taholta menty niinkin pitkälle, että sosialismi muokataan itsensä sosialiamin vastakohtaksi ja väitetään sen olevan vielä "oikeaoppista" marxilaisuutta.

Tästä kamoflaasista huolimatta Amerikan suomalaiset työläisnaiset näkevät oikeistolaisemmen kieräilyt tosiasioiden väristelyissä. He huomauttavat kyllin selvästi tuon aidalla roikkuvan oikeistolaisjoukon yritykset leimata "Toveritarkin" joksikin muuksi kuin mitä se on. Toverittaren periaatteet eivät ole kuten "raivaajalaisten", siihen luettuna sen sivujulkaisujenkin, niin venyviä, että niitä voidaan muokata miten tahansa. Raivaajalaisten "taktiikan rajoja" voidaan parhaiten verrata taikinaan, jota voi muokata mikä haluaa, ja joka venyy sinne tänne pienimmänkin kosketuksen johdosta.

Tiedetään varsin hyvin, että tuo pieni, jos puolueessa roikkuva ryhmä, joka todellisen luonteensa ja pyrkimyksensä koettaa peittää vallankumouksellisten fraasien taakse ja Kolmannen Kansainvälisen kongressin lausuntojen siteerailemisella esittämisenä asioiden yhteydessä, joiden kanssa kuitenkin niillä ei ole mitään tekemistä, kuvittelee voivansa pettää köyhälistön kansainvälistä ja Amerikan suomalaisia työläisnaisia pelkillä julistuksilla ja sanahelinällä.

Mutta mitä muuta siltä voitane odottaakaan. — Tällainen "taktiikka" on aina tavallista sellaisille aineksille, jotka ajan virrassa ovat jääneet roikkumaan vanhoihin kaavoihin ja muotoihin ja koettavat vallankumouksellisilla fraaseilla itselleen saalistaa elämäntodellisuksia.

Raivaajalaisten pääpyrkimyksenä on nyt koettaa käydä Toverittaren kimppeun samallaisilla ontoilla väitteillä, joita he ovat pitkin aikaa käyttäneet toisia vasemmistolaislehtiä vastaan. He tietävät varsin hyvin, että Toveritarta levittää suunnattomasti idän alueilla ja että sen avulla voidaan käydä tehokasta agitatioonia Raiva-